

Kaupunginhallitus

Aika 21.10.2024 klo 17:00 - 20:40

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

§ 271	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 272	Ajankohtaiset ja konserniohjausta koskevat asiat	6
§ 273	Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025 - 2027 taloussuunnitelman laadinnan tilanne	7
§ 274	Kuntayhteistyön tehostamista, luonnonvarojen tutkimukseen ja hoitoon sekä koulutukseen liittyvän säätiön perustamista sekä Jokioisten kartanoalueen hoitoa koskeva valtuustoaloite	20
§ 275	Toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	26
§ 276	Ilmoitusasiat	28

Osallistujat

Päätöksentekijät	Penttilä Mika	puheenjohtaja	§:t 271-273 (osittain) klo 17.00-20.33
	Ahtola Tero	jäsen	
	Haonperä Jouko	jäsen	
	Häggman Johanna	jäsen	
	Lintonen Emmi	jäsen	
	Marjamäki Jari	jäsen	
	Rajahalme- Tahvanainen Tarja	jäsen	
	Uutela Matti	jäsen	
	Virtanen Tapio	jäsen	
	Järvinen Satu	varajäsen	
	Nummelin Jukka	varajäsen	
Esittelijä	Kesäniemi Jari	kaupunginjohtaja	
Pöytäkirjanpitäjä	Saarni Hanna	hallintojohtaja	
Muut	Lepola Kaisa	valtuuston pj.	§:t 271-273 (osittain) klo 17.00-20.38
	Saarenmaa Lotta	valtuuston I vpj.	
	Murtolahti Pekka	valtuuston II vpj.	
	Kuparinen Pia	valtuuston III vpj.	
	Finning Timo	talousjohtaja	§:t 271-273 klo 17.00-20.38
	Heinilä Antti	tekninen johtaja	§:t 271-273 klo 17.00-20.38
	Kemppainen Tiina	hyvinvointi- ja kehityspäällikkö	§:t 271-273 klo 17.00-20.38
	Pynnönen Jarmo	sivistysjohtaja	§:t 271-273 klo 17.00-20.38
	Perälä Jukka	kiinteistöpäällikkö	Teams-yhteydellä §:t 271-273 klo 17.10-20.38
Poissa	Aaltonen Suvi	jäsen	
	Lähteenkorva Jaana	jäsen	

Allekirjoittajat

Mika Penttilä puheenjohtaja §:t 271-272	Emmi Lintonen puheenjohtaja §:t 273-276	Hanna Saarni pöytäkirjanpitäjä
---	---	-----------------------------------

Käsitellyt asiat   271 - 276

Pöytäkirjan tarkastus   Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti 24.10.2024

Tapio Virtanen

Tero Ahtola

Pöytäkirja yleisesti
nähtävänä

Pöytäkirja on julkaistu yleiseen tietoverkkoon 25.10.2024

Hanna Saarni
hallintojohtaja

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisessä allekirjoituspalvelussa (Visma sign).

Kokouksen järjestäytyminen

KH 21.10.2024 § 271

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tämä kaupunginhallituksen kokous on kutsuttu koolle hallintosäännön määräyksen ja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus on päätösvaltainen kuusijäsenisenä.

Jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt hän voi kutsua varajäsenenä kokoukseen. Tämän kutsun hoitamisen voi antaa myös kaupungin keskushallinnon hallintopalvelujen tehtäväksi.

Pöytäkirjantarkastajat

Kaupunginhallituksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla valittua jäsentä, jollei hallitus ole päättänyt sen tarkastamisesta muulla tavalla.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat jäsenet Jaana Lähteenkorva ja Tapio Virtanen (varalla Tero Ahtola ja Johanna Häggman).

Tämä pöytäkirja tarkastetaan 24.10.2024.

Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei kaupunginhallitus toisin päätä.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

1. toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi
2. valitsee pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Jaana Lähteenkorva ja Tapio Virtanen
3. käsittelee asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös

Kaupunginhallitus

1. totesi kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	5
------------------	------------	---------	---

Kaupunginhallitus	§ 271	21.10.2024
-------------------	-------	------------

2. valitsi pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Tapio Virtanen ja Tero Ahtola

3. päätti käsitellä asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	6
------------------	------------	---------	---

Kaupunginhallitus	§ 272	21.10.2024
-------------------	-------	------------

Ajankohtaiset ja konserniohjausta koskevat asiat

KH 21.10.2024 § 272

Kaupunginjohtaja selostaa ajankohtaisia asioita kokouksessa.

Yrityksiä koskevat asiat voivat sisältää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:ssä tarkoitettuja yrityssalaisuuksia, jotka ovat salassa pidettäviä.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus merkitsee kokouksessa saadut selvitykset tiedokseen.

Päätös Kaupunginhallitus merkitsi kokouksessa saadut selvitykset tiedokseen.

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	7
------------------	------------	---------	---

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025 - 2027 taloussuunnitelman laadinnan tilanne

202/02.02.00/2024

KH 03.06.2024 § 164

Valmistelija Talousjohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775,
timo.finning@forssa.fi

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta (KuntaL 14 §). Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Kunnallisessa liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta (KuntaL 39 ja 67 §).

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen (KuntaL 110 §).

Vuonna 2022 päivitetty Järkivihreä Forssa – kestävä elinvoimaa kaupunkistrategia on kaupungin taloussuunnittelun ja ohjausjärjestelmän perusta. Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan kaupungin strategian mukaisia palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevia tavoitteita kaupungin eri palveluille, liikelaitoksille ja tytäryhteisöille. Strategian toteuttaminen ulottuu palveluyksikkö- ja henkilötasolle käyttösuunnitelmissa ja kehityskeskusteluissa.

Suunnittelun lähtökohdat

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

Laadinnan lähtökohdat ovat haastavat, sillä useamman vahvan vuoden jälkeen kaupungilla näyttää olevan edessä selvästi alijäämisiä vuosia. Yleisen kuntatalouden tulojen ja menojen välillä on epätasapaino, joka syvenee lähivuosina muun muassa nopeasti kasvavien kustannusten, investointipaineiden sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena.

Forssan kaupungille merkittävää on etenkin vertailukelpoisten valtionosuuksien tason selvä lasku. Valtionvarainministeriön ennakkollisten laskelmien mukaan kaupunki tulee saamaan 12,3 miljoonaa euroa valtionosuuksia ja kotikuntakorvauksia vuonna 2025. Se on noin 2,3 miljoonaa euroa enemmän, mitä vuonna 2024. Kunnille tulee kuitenkin uusi valtionosuustehtävä vuoden 2025 alusta, sillä julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille. Siirrosta aiheutuu kaupungille noin 3,6 miljoonan euron uusi kustannus, joten vertailukelpoisesti valtionosuudet laskevat noin 1,3 miljoonaa euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallista ja se muodostuu kustannuserojen tasauksesta ja verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen taseus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteereiden avulla. Sote-uudistuksen jälkeisessä ajassa laskennalliseen kustannukseen vaikuttaa noin 80 % alle 16-vuotiaiden lukumäärä ja noin 20 % muut erilaiset olosuhdeseikat, kuten esimerkiksi vieraskielisyys ja koulutustausta. Alle 16-vuotiaiden määrä on selvässä laskussa Forssassa ja sen seurauksena valtionosuuksien kehityksen voi olettaa olevan heikkoa myös suunnitelmavuosina. Samalla myös sivistystoimen palvelutarve laskee.

Alla olevassa taulukossa on esitetty laskelma lasten ja oppilaiden lukumääristä väestötietojen ja lukuvuoden 2024–2025 oppilasennusteen perusteella. Laskettujen aikojen perusteella arvioiden Forssaan syntyy 80 lasta vuonna 2024.

Lukuvuosi	0-6 vuotiaat	1-6 luokkalaiset	7-9 luokkalaiset
2023-2024	711	708	411
2024-2025	709	701	400
2025-2026	680	707	364
2026-2027	657	681	386

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

Samalla kun valtionosuudet laskevat, kaupungin kustannukset kasvavat. Kaupungin toimintakuluista henkilöstökuluja on noin 57 prosenttia. Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 30.4.2025 asti, joten tarkkaa tietoa tulevista sopimuskorotuksista ei vielä ole. Valtionvarainministeriö on ennakoanut kevään 2024 kuntatalousohjelmassa, että kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi nousee keskimäärin 3,1 % vuodessa vuosina 2025–2028. Kuntien ansiotasoindeksi on arvioitu nousevan vielä hieman sitä enemmän. Kaupungin 30 miljoonan euron henkilöstökuluihin 3,1 prosentin korotus tarkoittaisiin noin 930 000 euron kasvua.

Kaupunki ostaa palveluja noin 14 miljoonalla eurolla vuosittain, mikä on 26 prosenttia kaikista toimintakuluista. Laskennallisesti tarkastellen 3,1 prosentin kasvu tarkoittaisi noin 430 000 euroa.

Talousarvion valmistelun kannalta helpottavaa on verotulojen palaaminen kasvu-uralle. Kuntaliiton veroennusteen mukaan kaupungin verotulot nousevat ensi vuonna 0,9 miljoonaa euroa ja suunnitelmavuosinakin kasvua on ennusteen mukaan nähtävissä. Veroennuste on parantunut kevään 2024 aikana, koska Orpon hallitus päätti kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä.

Jos tehdään oletamus, että kaupungin toimintakate heikkenee valtionvarainministeriön keskiarvoihin perustuvan ennusteen mukaisesti noin 3 prosenttia, niin nykyisen kaltaisella toiminnalla kaupungin vuoden 2025 tilikaudesta muodostuu noin 3,5 miljoonaa euroa alijäämäinen ja suunnitelmavuosista vielä hieman enemmän alijäämisiä.

Kaupungin talouden tasapaino

Forssan kaupunkistrategian mukaan taloudellinen järkivihreys tarkoittaa esimerkiksi ylijäämäisiä tilinpäätöksiä. Kuntalaki 110 § sanoo, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kaupungin taseessa arvioidaan olevan edellisten vuosien ylijäämiä noin 9 miljoonaa euroa tilinpäätöksessä 2024.

Yleisesti hyväksytty käsitys on, että kunnan talouden voi sanoa olevan tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Kaupungin

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

viimeisten vuosien tilinpäätöksissä näin on ollutkin, mutta suunnitelmakaudella vuosikate jää selvästi poistoja pienemmäksi nykyisellä toiminnalla.

Tarkastellaan asiaa sitten kaupunkistrategian, kuntalain tai yleisesti hyväksytyjen kuntatalouskäsitteiden kautta, kaupunki on nyt tilanteessa, jossa talouden tasapaino edellyttää toiminnan sopeuttamista. Nollatulokseen pääseminen vuonna 2025 edellyttää toimenpiteitä, joilla vuosikate paranee noin 3,5 miljoonaa euroa verrattuna siihen, että jatketaan kaikilta osin samalla tavalla kuin nyt. 3,5 miljoonaa euroa vastaa noin yhden prosenttiyksikön kunnallisverotuottoa.

Suunnitteluraami

Nollatulokseen vaadittava 3,5 miljoonan euron sopeutus on varsin suuri, kun huomioidaan, että kaupungin toimintakate on noin 41 miljoonaa euroa vuonna 2024. Kokonaisuuden kannalta kestävämpi ratkaisu on antaa tässä vaiheessa toimialoille suunnitteluohjeeksi maltillisempi sopeutusohje. Tällöin tasapainoiseen talouteen pääseminen edellyttää vielä muitakin päätöksiä, mutta niitä on mahdollista arvioida ja suunnitella vielä myöhemmin taloussuunnitelman valmistelun edetessä. Yhden miljoonan euron sopeutukset vuodelle 2024 tarkoittaisivat noin 2,5 miljoonan euron alijäämäistä tulosta tai lisäsopeutuksia ja veronkorotuksia tai niiden yhdistelmää.

Toimialat ovat ennakoineet vuoden 2024 ensimmäisessä osavuosikatsauksessa kuluvan vuoden ulkoisten toimintakatteiden toteumaa. Niiden arvioiden päälle on ensi vuodelle arvioitava ns. annettuja kustannusten nousuja, kuten yleistä inflaatiota ja tulevia työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia sopimuskorotuksia. Valtionvarainministeriön ennustetta mukaillen toimintakatteet heikkenevät kolme prosenttia ensi vuonna. Silloin toimialojen ensi vuoden ulkoisiksi toimintakatteiksi muodostuisivat seuraavat:

Keskushallinto	5 370 000 €
Sivistystoimi	29 970 000 €
Tekninen ja ympäristötoimi	7 210 000 €

Näihin toimintakatteisiin tehtävän miljoonan euron sopeutuksen jälkeen toimialojen ulkoiset toimintakatteet ovat seuraavat:

Keskushallinto	5 220 000 €
Sivistystoimi	29 270 000 €

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

Tekninen ja ympäristötoimi 7 060 000 €

Talousarvion ja suunnitelman laatijoiden on huomioitava koko suunnitelmakausi, vaikka suunnitelmavuosille ei euromääräistä suunnitteluraamia tässä vaiheessa annettaisikaan. Tyypillisesti sopeutustoimet ovat sen luonteisia, että ne realisoituvat vasta viiveellä. Sen vuoksi laadinnassa pitäisi pyrkiä löytämään vaikuttavia sopeutuskeinoja, vaikka niiden vaikutus kohdistuisi täysimääräisesti vasta talousarviovuoden jälkeen.

Talousarvion laadintaprosessin eteneminen

Toimialat alkavat valmistella talousarviota saatuaan valmisteluperiaatteet ja -linjaukset. Liitteessä olevan aikataulun mukaan lautakunnat antavat ensimmäiset talousarvioesityksensä 30.8. Valmistelun tilannetta ja lautakuntien esityksiä käsitellään valtuustoseminaarissa 5.–6.9. Seminaarin jälkeen lautakunnat voivat vielä tarvittaessa tarkentaa esityksiään. Kaupunginhallitus tekee esityksen talousarviosta valtuustolle 28.10. ja valtuusto päättää talousarviosta ja ensi vuoden veroprosenteista 11.11.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman laadinnalle seuraavat periaatteet ja linjaukset:

1. Kaupungin taloutta ja palvelutoimintaa hoidetaan suunnittelukaudella 2025–2027 siten, että kaupungin talous pysyy tasapainossa.
2. Talousarvion tavoiteasettelu perustuu kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin tavoitteisiin. Palvelualueet esittävät talousarviossa vaikutuspiirissään olevat strategiaa toteuttavat tavoitteensa ja mittarinsa sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.
3. Keskushallinnon toimialalle annetaan suunnitteluohje valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate on korkeintaan 5 220 000 €.
4. Sivistystoimen toimialalle annetaan suunnitteluohje valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate ilman uusia te-uudistuksen tuomia velvoitteita on korkeintaan 29 270 000 €.
5. Tekninen- ja ympäristötoimen toimialalle annetaan suunnitteluohje

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	12
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate on korkeintaan 7 060 000 €.

6. Kaikille toimialoille annetaan suunnitteluohjeeksi sopeuttaa taloutta suunnitelmavuosina.

7. Vesihuoltoliikelaitoksen maksaman korvauksen suuruus päätetään talousarvion yhteydessä.

8. Konserniyhtiöiltä edellytetään toimenpiteitä, jotka parantavat kaupunkikonsernin talouden tasapainoa.

9. Hyväksyy talousarvion laadintaprosessin ja aikataulun liitteen mukaisesti.

Käsittely

Johanna Häggman esitti asian palauttamista valmisteluun. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko asia yksimielisesti palauttaa valmisteluun. Todettiin, että näin voidaan tehdä.

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian yksimielisesti valmisteluun.

KH 17.06.2024 § 187

Valmistelija

Talusojohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775,
timo.finning@forssa.fi

Kaupunginvaltuustolle järjestettiin 10.6.2024 iltakoulu talousarvion suunnitteluraamista. Valtuutetuille kerrottiin, että kaupunginjohtajan esitys miljoonan euron sopeutustoimista vaatisi lisäksi noin 0,7 prosenttiyksikön kunnallisveron korotuksen, jotta ensi vuonna päästäisiin nollatulokseen. Ilman toiminnan sopeuttamista veronkorotustarve on noin 1,0 prosenttiyksikköä.

Talousarvion valmistelun kannalta olisi tärkeää, että toimialat saisivat suunnitteluohjeistuksen sopeutuksen suuruudesta. Tällöin toimialoilla ja lautakunnissa voitaisiin valmistella ensimmäiset talousarvioesitykset ennen 5.–6.9. pidettävää valtuustoseminaaria.

Toimialoilla on olemassa vaihtoehtoisia suunnitelmia, miten miljoonan euron sopeuttaminen voitaisiin tehdä. Talouteen vaikuttavat sopeutustoimet tulevat väistämättä näkymään kaupunkilaisten palveluissa tavalla tai toisella. Esitetty euromääräinen suunnitteluraami ei kuitenkaan lukitse vielä mitään toimia, vaan lautakunnilla on mahdollisuus arvioida kaupunkilaisten

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

kannalta parhaita vaihtoehtoja ja esittää pitkällä aikavälillä kestävimpiä ja taloudellisesti järkevimpiä muutoksia, jotka vastaisivat annettuun suunnitteluraamiin. Valtuutetuilla on mahdollisuus talousarvioseminaarissa syyskuun alussa arvioida lautakuntien esityksiä ja antaa tarvittaessa jatko-ohjeita valmisteluun.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.6. loppuvuoden kokousaikatauluista. Päätöksen mukaan seuraava valtuuston kokous on 2.9. Mikäli talousarvion laadinnan keskeisistä periaatteista ja linjauksista päätetään vasta silloin, talousarvio saadaan kyllä valmisteltua, mutta paremmin valmisteltu lopputulos saadaan, mikäli toimialat saavat selkeän suunnitteluohjeistuksen jo aiemmin.

Liitteessä oleva esitys talousarvion valmisteluaikatauluksi on päivitetty edellisen käsittelyn jälkeen. Keskeinen muutos on se, että kaupunginvaltuusto kokoontuu 12.8. ylimääräiseen kokoukseen päättämään talousarvion laadinnan keskeisistä periaatteista ja linjauksista. Hallintosäännön 102 § mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja vs. Timo Finning

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman laadinnalle seuraavat periaatteet ja linjaukset:

1. Kaupungin taloutta ja palvelutoimintaa hoidetaan suunnittelukaudella 2025–2027 siten, että kaupungin talous pysyy tasapainossa.
2. Talousarvion tavoiteasettelu perustuu kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin tavoitteisiin. Palvelualueet esittävät talousarviossa vaikutuspiirissään olevat strategiaa toteuttavat tavoitteensa ja mittarinsa sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.
3. Keskushallinnon toimialalle annetaan suunnitteluohje valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate on korkeintaan 5 220 000 €.
4. Sivistystoimen toimialalle annetaan suunnitteluohje valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate ilman uusia te-uudistuksen tuomia velvoitteita on korkeintaan 29 270 000 €.
5. Tekninen- ja ympäristötoimen toimialalle annetaan suunnitteluohje

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate on korkeintaan 7 060 000 €.

6. Kaikille toimialoille annetaan suunnitteluohjeeksi sopeuttaa taloutta suunnitelmavuosina.

7. Vesihuoltoliikelaitoksen maksaman korvauksen suuruus päätetään talousarvion yhteydessä.

8. Konserniyhtiöiltä edellytetään toimenpiteitä, jotka parantavat kaupunkikonsernin talouden tasapainoa.

9. Hyväksyy talousarvion laadintaprosessin ja aikataulun liitteen mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle, että hän kutsuu kaupunginvaltuuston ylimääräiseen kokoukseen 12.8.

Käsittely Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Lotta Saarenmaa poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.55.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KV 12.08.2024 § 53

TA-laadintaprosessin 2025 aikautaulu -liiteestä on korjattu kirjoitusvirhe päivämäärässä 30.11.→ 30.10.

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman laadinnalle seuraavat periaatteet ja linjaukset:

1. Kaupungin taloutta ja palvelutoimintaa hoidetaan suunnittelukaudella 2025–2027 siten, että kaupungin talous pysyy tasapainossa.

2. Talousarvion tavoiteasettelu perustuu kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin tavoitteisiin. Palvelualueet esitettävissä talousarviossa vaikutuspiirissään olevat strategiaa toteuttavat tavoitteensa ja mittarinsa sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

3. Keskushallinnon toimialalle annetaan suunnitteluohje valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate on korkeintaan 5 220 000 €.

4. Sivistystoimen toimialalle annetaan suunnitteluohje valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate ilman uusia te-uudistuksen tuomia velvoitteita on korkeintaan 29 270 000 €.

5. Tekninen- ja ympäristötoimen toimialalle annetaan suunnitteluohje valmistella talousarvio sellaiseksi, että ulkoinen toimintakate on korkeintaan 7 060 000 €.

6. Kaikille toimialoille annetaan suunnitteluohjeeksi sopeuttaa taloutta suunnitelmavuosina.

7. Vesihuoltoliikelaitoksen maksaman korvauksen suuruus päätetään talousarvion yhteydessä.

8. Konserniyhtiöiltä edellytetään toimenpiteitä, jotka parantavat kaupunkikonsernin talouden tasapainoa.

9. Hyväksyy talousarvion laadintaprosessin ja aikataulun liitteen mukaisesti.

Päätös Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 30.09.2024 § 247

Valmistelija Talousjohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775,
timo.finning@forssa.fi

Kaupungin talousarvion 2025 ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman laadinta on edennyt valtuuston antamien suunnitteluohjeiden ja -aikataulun mukaisesti. Toimialojen esitykset on käsitelty lautakunnissa ja lautakuntien esitykset ovat valtuuston antaman raamin mukaisia. Kaupunginhallitus saa käsiteltäväkseen kaupunginjohtajan alustavan talousarvioesityksen 14.10.2024. Kaupunginvaltuuston hyväksymän laadinta-aikataulun mukaisesti kaupunginhallitus tekee esityksen talousarviosta valtuustolle 28.10.2024 ja valtuusto käsittelee esitystä 11.11.2024.

Lautakuntien esitysten jälkeen kaupungin toimintakate on -43,7 miljoonaa euroa. Se on 2,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

2024, mutta se sisältää uuden valtionosuustehtävän työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille. TyöHämeen työllisyysalueelle maksettava kuntaosuus on 1,94 miljoonaa euroa ja arvioidut uudet työttömyysetuuskustannukset ovat noin 1,3 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisesti tarkastellen toimintakate laskee noin 0,5 miljoonaa euroa.

Henkilöstökustannuksien on alustavassa talousarviossa arvioitu laskevan 280 000 € tai 0,9 prosenttia. Nykyiset työehtosopimukset päättyvät 30.4.2025 ja niissä on jo sovittu kehittämisohjelmaeristä, joiden kustannusvaikutus ensi vuodelle on noin 0,6 prosenttia. Lautakuntien talousarvioesitysten olettamuksena on ollut se, että uusissa työehtosopimuksissa olisi jo päätettyjen korotusten lisäksi uusia sopimuskorotuksia kustannusvaikutukseltaan vain noin yhden prosentin verran. Se toteutuisi esimerkiksi kahden prosentin korotuksella 1.7.2025 alkaen. Talousarviosta tullaan joka tapauksessa päättämään epävarmoina tulevista korotuksista, mutta jatkovalmistelussa on pohdittava, minkälainen korotusolettama kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen sisällytetään. Uudet sopimuskorotukset saattavat hyvin olla nykyistä olettamaa isompia. Yhden prosentin lisäkorotuksen kustannusvaikutus kaupungille on noin 300 000 euroa.

Palvelujen ostot kasvavat alustavan talousarvion mukaan 1,9 miljoonaa euroa tai 12,2 prosenttia. Korotus vastaa TyöHämeeltä ostettavia TE-palveluita, joten vertailukelpoisesti palveluiden ostojen on arvioitu pysyvän vuoden 2024 tasolla.

Lautakuntien esitykset sisältävät olettamuksen Vesihelmen normaalista toiminnasta. Mikäli Vesihelmi menee kiinni peruskorjauksen seurauksena, asiakasmaksuja ei kerry, mutta myös sähkö-, vesi-, lämmitys- ja muut ylläpitokustannukset jäävät pois. Mikäli Vesihelmi olisi kiinni vuoden 2025 jälkipuoliskon, heikentäisi se kaupungin toimintakatetta karkeasti arvioiden noin 300 000 euroa.

Talousarvion valmistelun kannalta keskeiset ennusteet, eli valtionvarainministeriön ennakkolliset valtionosuuslaskelmat ja Kuntaliiton veroennusteet on päivitetty syksyn aikana. Ensi vuoden valtionosuudet ovat absoluuttisesti nousemassa noin 2,0 miljoonaa euroa vuodesta 2024, mutta kun eliminoidaan TE-palveluiden siirrosta aiheutuviin uusiin kustannuksiin kohdennetut 3,25 miljoonan euron valtionosuudet, vertailukelpoiset valtionosuudet tosiasiallisesti laskevat 1,25 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

Kuntaliiton veroennusteen mukaan ensi vuoden verotulot olisivat 36,0 miljoonaa euroa, mikä ennusteen mukaan tarkoittaisi noin 0,3 miljoonaa euroa suurempaa kertymää kuin vuonna 2024. Kuntaliitto ennakoi kunnallisveron kasvavan 1,8 prosenttia, mutta yhteisöveron laskevan 5,1 prosenttia ja kiinteistöveron 0,7 prosenttia. Kunnallisveron tuottoa parantaa ansiotuloverotuksen vähennysten poistamisesta aiheutuva efektiivisen kunnallisveroasteen nousu 0,34 prosenttiyksiköllä 6,37 prosenttiin. Efektiivisen kunnallisveroasteen nousu näkyy verotuloissa, mutta ei kaupungin kokonaisverorahoituksessa, sillä kasvanut verotulot leikataan pois valtionosuuksissa pienentämällä verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta.

Poistot sekä rahoituskustannukset ovat osin vielä tarkentamatta, mutta noin kuuden miljoonan euron poistoilla tilikauden tulokseksi muodostuu tämän hetken valmistelutilanteen mukaan noin -1,6 miljoonaa euroa. Tuloksen jälkeen tehtävä investointivarausten purkamiseen liittyvä poistoeron muutos on noin 0,5 miljoonaa euroa, joten tilikauden alijäämäksi muodostuu alustavasti 1,1 miljoonaa euroa tai Vesihelmen mennessä kiinni peruskorjauksen myötä 1,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin kunnallisverossa 0,1 prosentin korotus tarkoittaa noin 309 000 euron lisätuloja. Tämän hetken valmistelutilanteeseen nähden ensi vuodesta ei kirjattaisi alijäämää, jos veroja korotettaisiin 0,4 – 0,5 prosenttiyksikköä.

Taloussuunnitelman näkökulmasta on huomioitava, että vuodet 2026 ja 2027 tulevat olemaan myös taloudellisesti haastavia ja sopeutustoimia on todennäköisesti jatkettava. Kuntaliitto tosin odottaa vuodelle 2026 verotulojen kasvavan 4,4 prosenttia. Suunnitelmavuosien valtionosuuksien suhteen on paljon epävarmuutta, mutta niiden kasvua tukevia ajureita ei ole juuri näkyvissä. Kriittisiä muutostekijöitä suunnitelmavuosille ovat tulevat palkkaratkaisut ja työllisyyden kehitys. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen irtisanottua vuokrasopimuksensa on myös varauduttava siihen, että sote-kiinteistöjen vuokrataso ei pysy nykyisellä tasolla jatkossa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion laadinnan tilanteen tiedoksi ja antaa jatkovalmistelua varten tarpeellisiksi katsomiaan ohjeita.

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

Käsittely

Talousjohtaja Timo Finning esitteli kokouksessa asiaa.

Hallituksen jäsen Jaana Lähteenkorva poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa klo 18.03.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 21.10.2024 § 273

Valmistelija

Talousjohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775,
timo.finning@forssa.fi

Kaupungin vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma on valmisteltu kaupunginvaltuuston 12.8.2024 (53 §) hyväksymien periaatteiden ja linjausten mukaisesti. Valtuustoseminaarissa 5.-6.9.2024 käsiteltiin talousarvion laadinnan etenemistä ja lautakunnat tekivät esityksensä talousarviosta 20.9.2024 mennessä. Kaupunginhallitus ja laajennettu puheenjohtajista käsitteli kaupunginjohtajan alustavaa talousarvioesitystä iltakoulussa 14.10.2024. Yhteistoimintaryhmä käsittelee ja antaa lausunnon talousarvioesityksestä 28.10.2024.

Kaupunginhallitus saa käsiteltäväkseen kaupunginjohtajan lopullisen esityksen talousarviosta sekä esityksen vuoden 2025 tulo- ja kiinteistöveroprosenteista yhteistoimintaryhmän talousarvio käsittelyn jälkeen 28.10. 2024.

Käsittelyssä oleva kaupunginjohtajan alustava talousarvioesitys sisältää lautakuntien esitysten jälkeen lisättyjä pieniä lisäsopeutuksia perusopetukseen ja siihen on sisällytetty 0,3 prosenttiyksikön veronkorotus. Lisäksi ennakkolliset valtionosuuslaskelmat ovat juuri päivittyneet ja niiden mukaan kaupunki saisi noin 240 000 € enemmän valtionosuuksia, mitä tähän mennessä valmistelussa on oletettu. Näillä muutoksilla tilikauden 2025 alijäämäksi muodostuisi kaupunkiemon osalta 108 636 euroa. Vesihuolto- ja kiinteistöhuomioiden koko kaupungin ylijäämäksi muodostuisi 291 000 euroa.

Verotulojen arvioidaan ensi vuonna olevan 36,9 milj. (35,9; sulkeissa 2024) € ja valtionosuuksien 12,0 (9,9) milj. €. Koko kaupungin ulkoiset ja sisäiset kulut ovat yhteensä 67,1 (65,1) milj. € ja tuotot 26,3 (26,3) milj. €. Henkilöstökustannusten osuus kuluista on 31,0 (31,3) milj. € ja ostopalvelujen 18,6 (16,7) milj. €. Toimintakate on 40,8 (38,8) milj. €. Investoinnit ovat 10,3 (6,9) milj. €. Kaupungin

Kaupunginhallitus	§ 164	03.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 53	12.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 247	30.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 273	21.10.2024

lainakanta asukasta kohti säilyy maan keskiarvoon nähden maltillisena ja on talousarviovuoden alussa 2.114 € asukasta kohden ja on yhteensä 34,8 milj. €. Suunnitelmakauden lopussa kaupungin lainamäärä on 35,6 milj. € ja 2.166 € asukasta kohden. Kaupungin lainanhoitokate on talousarviovuonna tyydyttävä ja hyvän rajalla, eli 2,0.

Suunnitelmavuosista arvioidaan tulevan alijäämää 0,65 ja 1,4 miljoonaa euroa. Vesihelmen peruskorjaus on suunnitelmakauden merkittävin investointi 10,9 miljoonan euron kustannusarviolla. Peruskorjauksen valmistuminen kasvattaa poistoja vuonna 2027 ja osittain jo vuonna 2026.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion laadinnan tilanteen tiedoksi ja antaa jatkovalmistelua varten tarpeellisiksi katsomiaan ohjeita.

Käsittely Puheenjohtaja Mika Penttilä poistui kokouksesta klo 20.33 ja kokouksen puheenjohtajaksi siirtyi varapuheenjohtaja Emmi Lintonen.

Talusojohtaja Timo Finning, tekninen johtaja Antti Heinilä, sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, kiinteistöpäällikkö Jukka Perälä, hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kempainen ja valtuuston puheenjohtaja Kaisa Lepola poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa klo 20.38.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Liitteet

- Talousarvio 2025 kaupunginjohtajan alustava esitys KH 21.10.2024

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	20
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 299	13.09.2021
Kaupunginhallitus	§ 274	21.10.2024

Kuntayhteistyön tehostamista, luonnonvarojen tutkimukseen ja hoitoon sekä koulutukseen liittyvän säätiön perustamista sekä Jokioisten kartanoalueen hoitoa koskeva valtuustoaloite

116/00.04.00/2020

KH 13.09.2021 § 299

Valmistelija Kaupunginsihteeri Matti Pietilä, p. 03 4141 5269, matti.pietila(ät)forssa.fi

Valtuuston kokouksessa 24.2.2020 valtuutettu Matti Luostarinen luki allekirjoittamansa seuraavan valtuustoaloitteen:

”Tämä päivä on Matin päivä ja Matti nimenä oli aikanaan myös miehen yleisnimi. Oli niin syys-Matti kuin kevät-Mattikin. Shakin matti on samaa perua ja edustaa Matteuksen evankeliumista löytyvää maailman lopun kuvausta. Lapsena Matti edusti aikaa mennä nukkumaan nukku-Mattina.

Tämä viikko on samaan aikaan laskiaisen aikaa, mutta myös suomalaisen kulttuurin ja Kalevalan päivällä sekä karkauspäivällä siunattu. Kaikilla on ikivanha historiansa ja tapakulttuurit, joita on juhlittu hyvin maaseutumaisin eväin. Aina siellä mainitaan myös maaseudun luonnonvarojen käyttö ja maakunnallinen kulttuurimme.

Forssan talousalue on Suomen rikkaimman maaseutukulttuurin ylläpitäjä kartanoineen ja luonnonvarojen tutkimuslaitoksineenkin. Talousalueen sijainti on useamman vauraan maakunnan keskellä, ei toki reunalla. Näkökulma on aika muuttaa globaalin ilmastomuutoksen mukana. Etäisyys suurimpiin metropoleihimme on olematon ja saavutettavuus niistä oman aikanamme sähköisessä mediamaailmassamme olematon. Olemme kiertotalouden osaajana kansakuntamme ykkönen. Osaamme sen ja meihin luotetaan.

Kuntayhteistyöstä Lounais-Hämeessä on puhuttu ja kirjoitettu jo liki vuosisadan ajan. Se on muuttunut osaksi sosiaalista pääomaa ja sen viihdettä. Maan suurin puolue ei ole edes mukana tässä kuntien organisoimassa yhteisessä hallinnossa. Se ei seuraa maata ja maailman muutosta muuten kuin pitäen yllä nukku-Matin rooliaan. Ennen Forssaan ja MTT:n organisaation sisään muuttoani seurasin läheltä suomalaista kuntien yhteistyötä ammatikseni. Kirjoitin ja raportoin siitä runsaasti. Se oli poikkeuksellisen turhauttavaa työtä kunnissamme, joissa valtaosa työntekijöistä oli naisia ja poliitikoista

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	21
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 299	13.09.2021
Kaupunginhallitus	§ 274	21.10.2024

miehiä. Tämä näkyi myös lukusissa tutkimuksissa ja niiden analysoinneissa. Karkauspäivä kertoo, miten kansa on ne aikanaan ajatellut, siinä missä perehtyen kalevalaiseen runouteen. Jo lapsena ne oli opittava ulkoa. Kalevalan päivänä Onni ja Sisu viettävät nimipäiviään. Huippu-urheilussa ei nyt näe oikein kumpaakaan. Lauri Tarasti laatii sille lakia. Ikään kuin laki auttaisi huippu-urheilijan synnyssä. Ihmisen evoluutio on ollut monella tapaa valikoiva ja oma kielellemme on luontoon sopeutunut, onomatopoeettinen, luonnon ääniä matkiva myös Hämeessä. Kun olemme toisiamme kovin lähellä, kuntayhteistyötä harjoitteleminen, syyt sen epäonnistumiselle kerrotaan syntyvän etenkin arvovaltakysymyksistä, asenteista, kilpailusta, osaamattomuudesta ja vähemmän oikeista asioista eli pelosta pakoliitoksiin, lainsäädännöstä, poliittisista voimasuhteista, riitaisasta menneisyydestä, erilaisesta kuntakoosta tai elinkeinorakenteesta jne.

Miesten ja naisten välillä ei ole juurikaan eroja, enemmän pikemminkin työstä innostuneet ja motivoituneet ovat sekä miehiä ja naisia, mutta eroja on vaikkapa systeemisen työn toteuttamisessa tai kokemuksessa. Lisäksi eroja on työstään epävarmojen ja heikosti motivoituneiden, mutta samalla hyvin työnsä osaavien ja ko. strategian toteuttamisessa kokeneiden välillä.

Kunnat työnantajina ovat usein naisvaltaisia ja poliitikkoina mukana on myös usein runsaasti miehiä. Yhteistä mieltä kuitenkin ollaan yhteistyöstä etenkin koko talousalueen kehittämisessä, palvelujen järkevässä tuottamisessa, yhteisesiintymisen vaikuttamisessa, alueellisen tasa-arvon tavoittelussa, myönteisen julkisuuden profiloinnissa, koordinoinnin ja tiedon vaihdossa, kustannusten minimoinnissa, yhteyksissä keskushallintoon ja kansainvälisestikin. Eroja ei ole siinäkään, kun haetaan ratkaisua ajankohtaisten ongelmien ratkaisussa, suurtuotannon eduissa ja alueiden kehittämisessä.

Kuntayhteistyön esteitä lueteltaessa näkyy selvä sukupuolten välinen ero. Taustalla ovat vanhat riidat ja lainsäädännön asettamat esteet, todelliset tai kuvitellut, tottumattomuus yhteistyöhön on sekin sukupuolia erottava ja jostakin syystä sillä on myös kunnittain eroja. Rajat kuntayhteistyössä kulkevatkin ihmisten, ei niinkään alueiden välillä. Tämä on hyvä Suomessa muistaa. Kunnat ovat naisvaltaisen työnantaja. Yhteistyö on lisäksi avainhenkilöiden kautta syntyvä ilmiö. Naisvaltaisella alalla ilmiön on oltava visiona sopusoinnissa alueen laajemman ympäristön ja paikallisen sisäisen tahdon ja kulttuurin kanssa.

Visio yhteisestä talousalueesta on oltava koordinoimassa naisvaltaisen työympäristön ryhmässä työskentelevien yhteistä ajattelua ja sitä kautta heidän käyttäytymistään. Uhkakuvia ei ole syytä erityisesti korostaa, kuten medioissa koko ajan tehdään, vaan pikemminkin keinoja löytää ulos tulevista kriiseistä. Naisvaltaisen työ pyrkii huo-

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	22
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 299	13.09.2021
Kaupunginhallitus	§ 274	21.10.2024

lehtimaan siitä, etteivät vain harvat avainhenkilöt oivalla, mistä lopulta on kysymys.

Tekninen työ ja kunnan insinöörit näissä työryhmissä työstää ongelmia kokonaan eri tavalla kuin naiset hoitajina, opettajina tai sihteerin tehtävissä. Kuntayhteistyön järjestely ja sen kehittäminen on projektiotyönä sikäli poikkeuksellinen, että projektitoiminnan kehittäminen on tässä työssä laajimmillaan projekti. Toisella puolella halutaan purkaa perinteisiä sukupuoliroolejamme tai tehdä valtarakenteita näkyviksi. Logiikkakin tulisi mennä tavalla, jossa niiden merkitys yhteistyössä vähenisi. Eikä niistä tarvitsisi enää puhua lainkaan. Toivottavasti tämä tapahtuu työläiskaupungissa ja sen maaseutuymäristössä, kylien kunnissa, mahdollisimman pian. Kun se on jatkunut jo vuosikymmeniä, siitä on jo tullut osa itse itseään ruokkivaa ikiliikkujaa ja kulttuurinen, dogmaattinen hämäläinen osa kuntien sosiaalista pääomaa, kuntakulttuuria. Saska Saarikoskea mukailen, sukupuoli ja kunta, alue ja sen identiteetti, on yksille turva ja toisille häkki.

Kuntayhteistyö onnistukseen edellyttää yhteistä visiota, joka on ollut ja kauan kateissa olkoonkin, että se on talousalueen tärkein veturi. Forssan talousalueella se on luonnonvarat, niiden tutkimus ja innovaatiot sekä Jokioisten kartanoalueen tähän tarkoitukseen viisaasti hankkima fyysinen kulttuuriympäristö. Tämä ympäristö on ajautunut kriisiin, jonka tuloksena olemme menettäneen miljoonia euroja joka vuosi. Innovaatiot ja niiden, tuotto, alan tohtorikoulutus jopa alan yritysneuvonta ovat yleensä suurten metropolialuiden hoidossa.

Meillä, kiitos viisaiden 1970-luvun poliitikkojemme, tämä metropoli-alueille tyypillinen keskus on Jokioisten kunnassa ja osin myös Mustialassa Tammelassa. Siellä on myös alan ympäristönhoidon ja suojelun ydin alkaen ympäristötaloudesta, ympäristöbiologista, ympäristösosiologiasta, ympäristöpsykologiasta, ympäristölääkätieteestä jne. Meillä on kaivos, joka on jäänyt käyttämättä. Sen talousalue, toimiva logistinen yhteys omaan maakuntaansa, puuttuu olemattoman kuntayhteistyön vuoksi tai sen traditioista johtuen. Menetämme konkreettisesti vuosittain näin miljoonia, pelkkinä tohtorin hattuina, innovaatioista ja henkisistä pääomista nyt puhumattakaan.

Arvoisa puheenjohtaja:

Jätän aloitteen nopean selvitystyön laadinnasta Lounais-Hämeen talousalueen kuntayhteistyön tehostamisesta ja siihen liittyvästä säätiöstä tukemaan edellä kuvatun ja jo aiemmin 1990-luvulla esitellyn strategian (agropolis strategy) toteuttamisesta luonnonvarojen huippututkimuksen, tohtorikoulutuksen ja monitieteisen innovaatiotoiminnan käynnistämisestä sekä Luken Jokioisten kartanoalueen säätiöimisestä tähän tarkoitukseen.”

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	23
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 299	13.09.2021
Kaupunginhallitus	§ 274	21.10.2024

Matti Luostarisen lisäksi aloitteen oli allekirjoittanut valtuutettu Sirkka-Liisa Anttila.

Kaupunginhallitus käsitteli aloitetta kokouksessaan 2.3.2020 ja antoi keskushallinnolle tehtäväksi laatia aloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen aloitteesta keskusteltiin Forssan seudun seutuneuvoston kokouksessa. Seutuneuvoston käsittelyssä ei suoralta kädeltä suositettu kuntien ryhtyvän joihinkin toimenpiteisiin, vaan aloitteessa tarkoitettut asiat jäivät pohdintaan.

Forssan kaupungin ja sen naapurikuntien muodostama Forssan seutukunta on yksiselitteinen kokoonpano. Aloitteessa mainittu Lounais-Hämeen talousalue on tätä laajempi kokonaisuus ja käsittää seudun kuntia useamman kunnan. Aloitteessa tarkoitettuja asioita tulisi pyrkiä valmistelemaan niin, että ainakin seudun muut kunnat osallistuisivat valmisteluun. Tarpeen mukaan valmistelua voitaisiin laajentaa niin, että siihen osallistuisi muitakin kuntia ja kaupunkeja. Ennen muita toimenpiteitä kaupungin ehdotetaan pyytävän seudun muilta kunnilta aloitteesta lausunnon.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus pyytää Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kuntia antamaan yllä tarkoitettua aloitteesta kaupungille lausunnon.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 21.10.2024 § 274

Valmistelija Hallintojohtaja Hanna Saarni, puh. 040 573 6133,
hanna.saarni@forssa.fi

Forssan kaupunki on pyytänyt aloitteesta lausunnon Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kunnilta. Lausunnon ovat antaneet Humppila ja Tammela.

Humppilan kunta on todennut lausuntonaan seuraavaa (Khal 27.9.2021 § 265):

”Kunnanhallitus päättää todeta, että lähtökohtaisesti Humppilan kunta suhtautuu myönteisesti kuntayhteistyöhön Forssan seudun alueella. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet koskevat pääasiassa

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	24
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 299	13.09.2021
Kaupunginhallitus	§ 274	21.10.2024

Jokioisten ja Tammelan kuntien alueella tapahtuvaa toimintaa, joista ko. kunnat päättävät itsenäisesti.”

Tammelan kunta on todennut lausuntonaan seuraavaa (Khal 21.2.2022 § 70):

”Kunnanhallitus päättää todeta, että Tammelan kunta pitää kuntayhteistyötä erittäin tärkeänä Forssan seudun alueella. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet mm. Mustialan alueesta Tammelassa sekä Jokioisten kartanoalueesta koskevat sellaista toimintaa, joista toimijat päättävät itsenäisesti.”

Jokioinen ja Ypäjä eivät ole lähettäneet asiaa koskevaa lausuntoa.

Aloitteessa on esitetty nopeaa selvitystyötä Lounais-Hämeen talousalueen kuntayhteistyön tehostamisesta sekä siihen liittyvää säätiötä tukemaan luonnonvarojen huippututkimuksen, tohtorikoulutuksen ja monitieteisen innovaatiotoiminnan käynnistämistä sekä Luken Jokioisten kartanoalueen säätiöittämistä tähän tarkoitukseen.

Kuntayhteistyön osalta keskeisiä toimijoita ovat seutuneuvosto, Forssan yrityskehitys Oy sekä seudullisen elinkeinopolitiikan ohjausryhmä, jonka tehtävänä on mm. edistää ja seurata elinkeinopoliittisten toimenpiteiden edistymistä sekä tuoda jatkuvaa tilannekuvan seurantaa elinkeinoelämän toimintaympäristöstä seudulla. Tähän työhön kuuluu osana edunvalvontakokonaisuutta myös maaseutuelinkeinojen ja innovaatiotoiminnan tukeminen ja sen mahdollisuuksien turvaaminen seutukunnalla.

Forssassa toimii Hämeen ammattikorkeakoulu, jonka toimintaa Forssan kaupunki tukee vuosittain 100 000 €:lla. Yhteistyön tavoitteena on vahvistaa korkeakoulutusmahdollisuuksia nimenomaan Forssan seutukunnalla ja Lounais-Hämeen alueella. Hämeen ammattikorkeakoulun koulutusohjelmiin kuuluvat myös luonnonvara-alat ja biotalous. Hyvien koulutus- ja sitä kautta myös tutkimusmahdollisuuksien turvaaminen Forssassa ja lähialueella kuuluu Forssan kaupungin strategiaan tavoitteisiin ja edunvalvontatyön kärkiteemoihin. Forssan seudun yrityskeskus ja elinkeinopoliittinen ohjausryhmä tekevätkin tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa turvatakseen alueelle sekä osaavaa työvoimaa että alueen yritysten menestymisen kannalta oleellista tutkimus- ja innovaatiotyötä.

Forssan kaupungilla ei ole omistusta Jokioisilla sijaitsevan Luonnonvarakeskuksen (Luke) kartanoalueisiin, joten tältä osin aloitteen ehdotus alueen ja sillä sijaitsevan omaisuuden säätiöittämisestä kuuluu alueen omistajille. Säätiön perustaminen

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	25
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 299	13.09.2021
Kaupunginhallitus	§ 274	21.10.2024

puolestaan pelkääntään kuntayhteistyön syventämiseen ei ole hallinnollisesti, eikä taloudellisesti tarkoituksenmukaista.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1. merkitsee tiedokseen Humppilan ja Tammelan kuntien lausunnot sekä yllä olevan aloitevastauksen

2. toteaa, ettei aloite anna aihetta muille toimenpiteille.

3. ehdottaa valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen Humppilan ja Tammelan kuntien lausunnot sekä aloitevastauksen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

KH 21.10.2024 § 275

Kaupunginhallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n sekä hallintosäännön 36 §:n mukaisesti mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten alla luetellut toimielinten pöytäkirjat sekä viranhaltijoiden päätökset, joista julkiset ovat nähtävillä kaupungin verkkosivuilla.

Kuntalain mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) kuntalain 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Tarkastuslautakunta toimii suoraan valtuuston alaisuudessa eikä sen päätöksiä voi ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunki ja muut jätelautakunnan jäsenkunnat ovat sopineet, ettei jätelautakunnan päätöksissä tarkoitettuja asioita oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätösraportit toimielinten pöytäkirjoista ja viranhaltijoiden päätöksistä ovat esityslistan oheismateriaalina.

Toimielinten pöytäkirjat	Pvm
tarkastuslautakunta	8.10.2024
vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta	9.10.2024

Viranhaltijoiden päätökset ajalta 10.10. – 16.10.2024

Viranhaltija, pykälät

kaupunginarkkitehti	9-10
lukion rehtori	11
sivistysjohtaja	80

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus merkitsee yllä olevat pöytäkirjat ja päätökset tiedoksi ja päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen päätöksissä tarkoitettuja asioita.

Forssan kaupunki	PÖYTÄKIRJA	23/2024	28
------------------	------------	---------	----

Kaupunginhallitus	§ 276	21.10.2024
-------------------	-------	------------

Ilmoitusasiat

KH 21.10.2024 § 276

Kaupunginhallitukselle esitetään tiedoksi seuraavat ilmoitusluonteiset asiat:

- Seudullisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun seurantaryhmän muistio 3.10.2024

Kokousasiakirjat ovat nähtävinä sähköisessä kokousjärjestelmässä (CM).

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1. merkitsee edellä mainitut asiakirjat tiedoksi
2. toteaa, ettei edellä lueteltuihin pöytäkirjoihin sisältyvissä päätöksissä tarkoitettuja asioita ole aihetta ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäviksi
3. tyytyy muiden viranomaisten päätöksiin.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 271, § 272, § 273, § 274, § 275, § 276

Oikaisuvaatimuskielto

Päätöksestä ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.